

Predicting the Children's Behavior Disorders based on the Parent's Marital Satisfaction and Sexual Satisfaction through the Mediation of Parents' Early Maladaptive Schemas

Mohammad Hassan Amushahi*

Ph.D. student of psychology, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

Hamid Kazemi Zahrani

Department of Psychology, Payam Noor University, Tehran, Iran

Abstract

The aim of this research was to Predict Children's Behavior Disorders based on the Parent's Marital Satisfaction and Sexual Satisfaction through the Mediation of Parents' Early Maladaptive Schemas. This research is applied in terms of purpose and correlational in terms of descriptive method. The statistical population of the research was all the parents of elementary school boys in Khomeini Shahr city in the academic year 1399-1400, and 210 of them were selected by available sampling. 150 pairs of questionnaires with full answers from both parents of students were used as research data. The tools of the current research are Rutter's behavioral problems measurement questionnaires (parent form) (1967), Enrich marital satisfaction measurement (1997), Larson's sexual satisfaction in couples (1998), and Young's schema questionnaire (short form). (1998) was. After data collection, their analysis was done with SPSS26 and Amos24 software and structural equations. The results showed that fathers' incompatible schemas in relation to marital satisfaction have a complete mediating role in children's behavioral disorders, but fathers' incompatible schemas have an incomplete mediating role in relation to sexual satisfaction. The incompatible schemas of mothers have a complete mediating role in relation to marital satisfaction and sexual satisfaction with children's behavioral disorders. The obtained results show the importance of informing parents about the role of parents and their psychological health in children's mental and behavioral health.

Keywords: Children's Behavior Disorders, Marital Satisfaction, Sexual Satisfaction, Early Maladaptive Schemas

* Corresponding Author: mh62_amushahi@yahoo.com

How to Cite: Amushahi, M. H., Kazemi Zahrani, H. (2023). Predicting the Children's Behavior Disorders based on the Parent's Marital Satisfaction and Sexual Satisfaction through the Mediation of Parents' Early Maladaptive Schemas. *Journal of Human Sexual Research*, 1(1), 1-20.

پیش‌بینی اختلالات رفتاری کودکان بر اساس رضایت زناشویی و رضایت جنسی والدین با میانجیگری طرحواره‌های ناسازگارانه اولیه والدین

محمدحسن عموشاهی* | دانشجوی دکتری روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران

حمید کاظمی زهرانی | گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

هدف این پژوهش پیش‌بینی اختلالات رفتاری کودکان بر اساس رضایت زناشویی و رضایت جنسی والدین با میانجیگری طرحواره‌های ناسازگارانه اولیه والدین بود. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش، کلیه والدین دانش‌آموزان پسر مقطع ابتدایی شهرستان خمینی شهر در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بودند که از میان آنها تعداد ۲۱۰ نفر به شیوه نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. تعداد ۱۵۰ جفت پرسش‌نامه با پاسخ کامل از طرف هر دو والد دانش‌آموزان به‌عنوان داده‌های پژوهش، مورد استفاده قرار گرفت. ابزارهای پژوهش حاضر، پرسش‌نامه‌های اندازه‌گیری مشکلات رفتاری راتر (فرم والدین) (۱۹۶۷)، سنجش رضایت زناشویی انریچ (۱۹۹۷)، رضایت جنسی لارسون در زوجین (۱۹۹۸) و پرسش‌نامه طرحواره‌های یانگ (فرم کوتاه) (۱۹۹۸) بود. پس از جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل آن‌ها با نرم‌افزار SPSS26 و Amos24 و معادلات ساختاری انجام گرفت. نتایج نشان داد که طرحواره‌های ناسازگار پدران در ارتباط با رضایت زناشویی بر اختلالات رفتاری کودک نقش میانجی کامل دارد، ولی طرحواره‌های ناسازگار پدران در ارتباط با رضایت جنسی نقش میانجی ناقص دارد. طرحواره‌های ناسازگار مادران در رابطه با رضایت زناشویی و رضایت جنسی با اختلالات رفتاری کودکان نقش میانجی کامل دارد. نتایج به‌دست آمده اهمیت آگاهی‌بخشی به والدین در مورد نقش والدین و سلامت روان‌شناختی آنها در سلامت روانی و رفتاری کودکان را نشان می‌دهد.

کلیدواژه‌ها: اختلالات رفتاری کودکان، رضایت زناشویی، رضایت جنسی، طرحواره‌های ناسازگارانه اولیه

مقدمه

دوران کودکی از مهم‌ترین مراحل زندگی بوده که شخصیت فرد در این دوران پایه‌ریزی می‌گردد (محمدی، ویسی رایگانی و همکاران، ۱۳۹۷). اختلالات رفتاری کودکان عمدتاً به صورت اختلالات درونی‌سازی شده و برونی‌سازی شده بروز می‌کنند. آمار مربوط به شیوع این اختلالات رفتاری کودکان و نوجوانان در جوامع مختلف بین ۱۱/۸ تا ۲۵/۷٪ متغیر است. عدم تشخیص و درمان به موقع این اختلالات، منجر به عواقب نامطلوب در سنین کودکی نظیر افت عملکرد تحصیلی، عدم تبعیت از والدین و مشکلات تعاملی و در زندگی بزرگسالی نظیر بزهکاری، حادثه‌پذیری، سوءمصرف مواد می‌شود (راتر^۱، ۲۰۱۱؛ نلسون و ایزرئیل^۲، ۲۰۱۵). آنچه مسلم است شناسایی افراد در معرض خطر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و در این راستا تنها تمرکز بر خود کودک کافی نیست. اختلالات رفتاری ناشی از عواملی همچون سن، جنس، ساختار و وضعیت اقتصادی اجتماعی خانواده و نحوه فرزندپروری و تعامل والدین در زندگی زناشویی می‌باشد. بنابراین باید ریشه این مشکلات در زمینه بافت خانواده، همسالان، مدرسه و جامعه مورد بررسی قرار گیرند. در واقع اولین قدم در درک درست از مشکل بدون ترسیم تصویری مناسب از شرایط و مشخصات کودک و خانواده امکان‌پذیر نمی‌باشد (خدام، مدانلو، ضیایی و کشتکار، ۱۳۸۸).

در این زمینه عوامل خانوادگی زیادی مطرح شده است. پژوهش‌ها نشان داده که وجود تعارضات زناشویی و تأثیرات مخرب آن در خانواده به خصوص بر روی کودکان را نمی‌توان نادیده گرفت. براساس فرضیه سرایت آنگر^۳ (۱۹۸۸) مشکلات حوزه زناشویی می‌تواند به حوزه فرزندپروری منتقل شده و تحت تأثیر قرار دهد (پدرو، ریبرو و شلتون^۴، ۲۰۱۲؛ او، لی و پارک^۵، ۲۰۱۱؛ حقیقی و خلیل‌زاده، ۱۳۹۱). رضایت زناشویی، یک تجربه شخصی در ازدواج است که تنها توسط خود فرد در پاسخ به میزان لذت رابطه زناشویی قابل ارزیابی است و عوامل بسیاری هستند که در زندگی مشترک روی رضایت زناشویی تأثیر می‌گذارند (السون، ۲۰۱۰؛ مک درموت^۶، ۲۰۱۷) و این احساس نقش مهمی در میزان کارکردهای بهنجار خانواده ایفا می‌کند. زوج‌های با رضایت زناشویی ادراک شده بالا، توافق زیادی با یکدیگر دارند، از نوع و سطح روابطشان راضی‌اند، از نوع و کیفیت گذران اوقات فراغت رضایت دارند و مدیریت خوبی در زمینه‌ی مدیریت خانواده، وقت و مسایل مالی خودشان اعمال می‌کنند (اسپیچر^۷ و دیگران، ۲۰۰۲؛ برادی^۸، ۲۰۱۰؛ اربر^۹ و اربر، ۲۰۱۱). رضایت زناشویی پدر و مادر رابطه مثبت با کیفیت فرزندپروری (فن، رن و لی^{۱۰}، ۲۰۲۰؛ ریجو و والنزوتلا^{۱۱}، ۲۰۱۱) و رضایت

-
1. Rutter
 2. Nelson & Israel
 3. Anger
 4. Pedro, Ribero & Shelton
 5. Oh, Lee & Park
 6. McDermott
 7. Sprecher
 8. Brady
 9. Erber
 10. Fan, Ren & Lee
 11. Riggio & Valenzuela

زناشویی کم پیش‌بینی‌کننده قوی مشکلات رفتاری کودکان است (دیویس و کامینک^۱، ۱۹۹۴). محیط خانوادگی ناکارآمد (فریک، لاهی^۲ و همکاران، ۲۰۱۰) و مادران دارای علائم افسردگی، سطح رضایتمندی زناشویی پایین‌تر و سطح بالاتر مشکلات رفتاری کودکان را گزارش کرده‌اند (هندرسون، توماس^۳ و همکاران، ۲۰۰۳؛ سلیگمن، شولمن و تریون^۴، ۲۰۰۷). مادرانی که نارضایتی زناشویی را تجربه کرده‌اند کمتر با فرزندان خود درگیرند که به نوبه خود با پریشانی روان‌شناختی بیشتر کودک همراه است. مواجهه‌های مکرر با تعارض والدین، در سطح درون‌روانی به اختلالات سلوک و رفتار مقابله‌ای در کودکان منجر می‌شود (اعلمی، بهرامی و تویسرکانی، ۱۳۹۱).

از میان متغیرهای مختلف مربوط به رضایت زناشویی که نقش مهمی در عملکرد روان‌شناختی والدین و کودک دارد، رضایت جنسی است (گومز و نوبر^۵، ۲۰۱۲؛ دادو و دبیری، ۱۳۹۸). رضایت جنسی، به احساس خوشایند شخص از روابط جنسی خود اطلاق می‌شود (مستون و باس^۶، ۲۰۰۷). رضایت از رابطه جنسی، یکی از عوامل مهم رضایت از زندگی زناشویی، از عوامل مهم موثر بر سلامتی و کیفیت زندگی زوجین و از مهمترین شاخص‌های رضایت از زندگی است (پدرو، ریبرو و شلتون، ۲۰۰۹؛ فیلیپسون و هارتمن^۷، ۲۰۰۹). رضایت جنسی، در حوزه‌های خانواده و مسایل زناشویی اهمیت ویژه‌ای دارد و مطالعات متعددی نیز به تاثیر رضایت جنسی بر رضایت زناشویی اشاره کرده‌اند. این مطالعات نشان داده است که وجود رابطه جنسی مطلوب به‌نحوی که بتواند باعث تامین رضایت طرفین شود نقشی بسیار مهم و اساسی در پایداری کانون خانواده دارد. احساس ناکامی، سرخوردگی و عدم ایمنی ناشی از فقدان رضایت جنسی، می‌تواند سلامت روان‌شناختی همسران را با خطر مواجه کند (اولیوریا و نوبرو^۸، ۲۰۱۳؛ فیشر، آرون، ماشک و براون^۹، ۲۰۰۲؛ نوبر و گوویا^{۱۰}، ۲۰۰۶؛ طلایی‌زاده و بختیارپور، ۱۳۹۵).

شیوع اختلالات جنسی می‌تواند به تاثیرات منفی بر زوج، کودکان و افراد منجر شود (تریگول^{۱۱}، ۲۰۰۵). در حمایت پژوهشی از این نظر، در ایران بابایی در پژوهشی نشان داد عملکرد جنسی بالا و رضایت جنسی بالا به‌طور معناداری تعارضات زناشویی کمتری را به‌دنبال دارد (بابایی، ۱۳۹۷). همچنین قریشی و همکاران نشان دادند بیشترین نسبت نارضایتی از روابط جنسی در گروه زنان خانه‌دار گزارش شده و با افزایش تعداد سال‌های زندگی مشترک نیز نارضایتی از روابط جنسی به‌طور معنادار افزایش می‌یابد (قریشی، وکیلی و امیرمحسنی، ۱۳۹۸). موحد و عزیزی (۱۳۹۰) نیز در پژوهش خود نشان دادند رابطه معکوس و معنی‌داری بین رضایت‌مندی جنسی مادر و تعارضات میان همسران وجود دارد، بدان مفهوم که هر چه رضایت‌مندی جنسی مادر افزایش می‌یابد، تعارضات زوجین کاهش پیدا می‌کند و بالعکس. پژوهش دیگری حاکی از این بود که

-
1. Davis & Kamenek
 2. Frick & Lahey
 3. Henderson & Thomas
 4. Seligman, Schulman & Tryon
 5. Gomes & Nobre
 6. Meston & Buss
 7. Philippsohn & Hartmann
 8. Oliveria & Nobro
 9. Fisher, Aron, Mashek & Brown
 10. Nobre, Gouveia
 11. Trigwell

افزایش دانش جنسی بر رضایت زناشویی زنان موثر است (راستگو، گلزاری و براتی‌سده، ۱۳۹۳). از عوامل زمینه‌ساز بسیار مهم که بر رضایت زناشویی و رضایت جنسی تاثیرگذار است، دوران کودکی فرد و طرحواره‌های والدین می‌باشد (بارنز، دادسو و همکاران^۱، ۲۰۱۷؛ لوئیزا، گومز و نوبر^۲، ۲۰۱۲؛ وانگ و کرین^۳، ۲۰۱۰؛ پدرو، ریبرو و شلتون، ۲۰۱۰، فیش‌من و میرز^۴، ۲۰۰۰؛ صابونچی، دوکانه‌ای‌فرد و بهبودی، ۱۳۹۹؛ بابایی، ۱۳۹۷؛ صادقی و میرهاشمی، ۱۳۹۵؛ زاهدکریمی، امیری‌نژاد و امان‌الهی، ۱۳۹۴؛ مطیعی، رجبی و برجعلی، ۱۳۹۴، فلاح چای، زارع و نورمندی‌پور، ۲۰۱۴). طرحواره مفهومی در روان‌شناسی شناختی است که به بررسی این نکته می‌پردازد که افراد چگونه می‌اندیشند، چگونه ادراک و پردازش می‌کنند و چگونه اطلاعات را به یاد می‌آورند (یانگ، کلوסקو و ویشار^۵، ۱۳۹۸). یانگ معتقد است طرحواره‌های ناسازگار اولیه الگوهای هیجانی و شناختی خود آسیب‌رسانی هستند که در ابتدای رشد و تحول در ذهن شکل گرفته‌اند و در سیر زندگی تکرار می‌شوند.

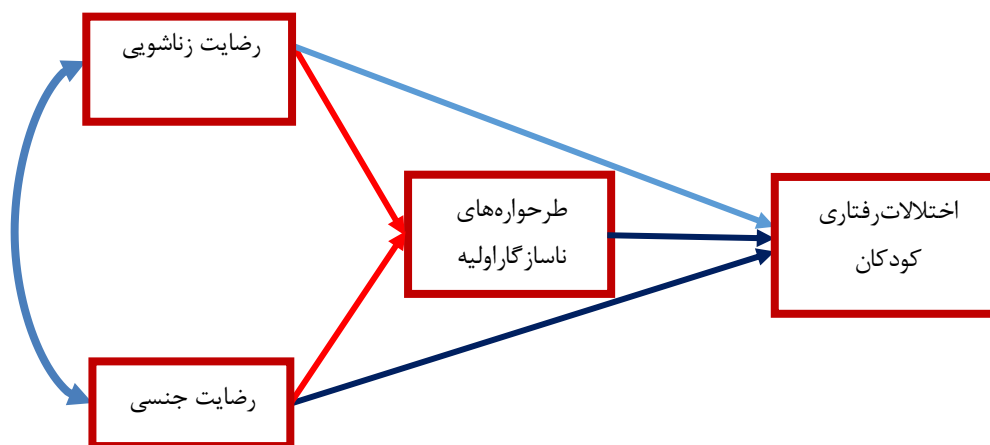
طرحواره‌های ناسازگار موجب سوگیری در تفسیر رویدادها می‌شوند. این سوگیری‌ها در آسیب‌شناسی روانی به صورت سوءتفاهم، نگرش‌های تحریف شده، فرض‌های نادرست، هدف‌ها و انتظارات غیرواقعی‌بینانه در همسران پدید می‌آیند و این سوءبرداشت‌ها بر ادراک‌ها و ارزیابی‌های بعدی تاثیر می‌گذارد؛ زیرا طرحواره‌ها در مسیر زندگی تداوم دارند و بر چگونگی رابطه‌ی فرد با خود و دیگران به‌ویژه شریک زندگی تاثیر دارند. از آنجا که طرحواره‌های ناسازگار ناکارآمدند، ناخشنودی در روابط زناشویی را در پی دارند و حتی زمینه را برای جدایی فراهم می‌کنند (گیلبرت^۶، ۲۰۱۳). طرحواره‌های ناسازگارانه اولیه با رضایت زناشویی همبستگی معناداری دارد (مطیعی، رجبی و برجعلی، ۱۳۹۴). طرحواره‌های ناسازگار اولیه رابطه بین سبک‌های والدگری مقتدرانه و رابطه بین سبک‌های صفت‌های شخصیت خودشیفته را به صورت منفی، والدگری مستبدانه و صفت‌های شخصیت خودشیفته را به صورت مثبت میانجیگری می‌کند (ضابطی و جعفری، ۱۳۹۷). اثر مستقیم و معناداری بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد و سبک‌های عشق‌ورزی (میل، صمیمیت، تعهد) بر تعارضات زناشویی و رضایت زناشویی بر اساس سلامت خانواده اصلی را نشان داده‌اند (آرین‌فر و پورشهریاری، ۱۳۹۶؛ آرین‌فر و رسولی، ۱۳۹۸). بین پیوند والدینی قوی با طرحواره‌های ناسازگار اولیه والدین، رابطه معکوس و منفی و بین پیوند والدینی ضعیف با طرحواره‌های ناسازگار اولیه والدین، رابطه مثبت و مستقیم وجود دارد (مرادی و فقیهی، ۱۳۹۶).

بنابراین با توجه به اینکه خانواده یک نهاد اجتماعی اولیه و حیاتی است که تثبیت و تضمین سلامت کودکان و بقای جامعه در این کانون شکل می‌گیرد و فرد نه تنها از نظر جسمی و زیستی، بلکه از نظر عاطفی، روانی و شخصیتی نیز تحت تاثیر خانواده قرار دارد. همزمان با رشد فرزندان، والدین با مشکلات بیشتری در مورد چرایی و نحوه رفتار فرزندان‌شان روبرو هستند. والدین در پی یافتن ریشه مشکلات در بیرون از خانواده و پیدا کردن راه حل بر می‌آیند. بنابراین از آن جهت که روابط میان والدین در سلامت روانی و رفتاری آنان تأثیر

-
1. Barnes & Dodson
 2. Luisa, Gomes & Nobre
 3. Wang & Crane
 4. Fishman & Meyers
 5. Young, Klosko & Weishaar
 6. Gilbert

دارد و از سوی دیگر چگونگی روابط میان والدین در سلامت عاطفی فرزندان نقش دارد و نابسامانی‌های خانواده با کجروی‌های اجتماعی در ارتباط است؛ انجام پژوهش‌هایی از این دست مورد توجه قرار گرفته است. لذا موضوعات از این دست دارای اهمیت قابل توجهی می‌باشد تا سطوح و عوامل مختلف دخیل در ایجاد رابطه ناسازگار و نابهنجار در محیط خانواده و اختلالات رفتاری کودکان را بررسی و پیش‌بینی نماید و آگاهی لازم به والدین داده شود. اگرچه تاکنون پژوهش‌هایی در زمینه ارتباط رضایت زناشویی و رضایت جنسی و طرحواره‌ها و مشکلات و تعارضات والدین با یکدیگر صورت گرفته است، اما در مرور پژوهش‌های پیشین، پژوهشی که همزمان به بررسی رابطه بین رضایت زناشویی و رضایت جنسی والدین با میانجیگری طرحواره‌های ناسازگار والدین با مشکلات رفتاری کودکان پرداخته باشد، یافت نشد. لذا ضرورت پاسخ به این سوال که آیا می‌توان به پیش‌بینی اختلالات رفتاری فرزندان بر اساس متغیرهای رضایت زناشویی، رضایت جنسی و عملکرد جنسی والدین با میانجیگری طرحواره‌های ناسازگار اولیه والدین پرداخت، در این پژوهش مورد نظر قرار گرفته است. فرضیه‌های پژوهش حاضر عبارتند از:

- رضایت زناشویی پدران سهم پیش‌بینی کنندگی معناداری بر اختلالات رفتاری کودکان دارد.
- رضایت جنسی پدران سهم پیش‌بینی کنندگی معناداری بر اختلالات رفتاری کودکان دارد.
- طرحواره‌های ناسازگار اولیه پدران سهم پیش‌بینی کنندگی معناداری بر اختلالات رفتاری کودکان دارد.
- رضایت زناشویی مادران سهم پیش‌بینی کنندگی معناداری بر اختلالات رفتاری کودکان دارد.
- رضایت جنسی مادران سهم پیش‌بینی کنندگی معناداری بر اختلالات رفتاری کودکان دارد.
- طرحواره‌های ناسازگار اولیه مادران سهم پیش‌بینی کنندگی معناداری بر اختلالات رفتاری کودکان دارد.

شکل ۱: مدل مفروض اولیه

جامعه آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

پژوهش حاضر با توجه به هدف از نوع مطالعات کاربردی بود و از لحاظ شیوه جمع‌آوری داده‌ها و تحلیل، روش توصیفی است که در قالب تحلیل مسیر انجام گرفت. جامعه آماری این پژوهش شامل والدین دانش‌آموزان پسر مقطع دبستان (اول تا ششم) شهرستان خمینی‌شهر در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ می‌باشد. با توجه به نوع مطالعه و تعداد متغیرهای پیش‌بین در تحلیل عاملی رگرسیون، بنا به گفته مک کیتی (۲۰۰۴) توافق کلی وجود ندارد؛ اما به زعم بسیاری از پژوهشگران حداقل حجم نمونه لازم ۱۵۰ نفر می‌باشد (دلور، ۱۳۹۸). در پژوهش حاضر نیز به دلیل اینکه ممکن بود برخی پرسش‌نامه‌ها تکمیل نگردد تعداد ۲۱۰ نفر انتخاب شدند. بدین صورت که ابتدا مناطق شهرستان خمینی‌شهر به صورت لیست درآمد و در مرحله بعد از میان این مناطق، پنج مدرسه مقطع دبستان پسرانه به صورت تصادفی انتخاب و از میان دانش‌آموزان آنها به صورت در دسترس ۲۱۰ پرسش‌نامه بین والدین دانش‌آموزان توزیع شد. پرسش‌نامه‌های پژوهش را در داخل یک پاکت قرار داده و به والدین دانش‌آموزان مراجعه‌کننده به مدرسه تحویل داده شد تا در منزل هر والد به طور جداگانه پرسش‌نامه‌های مربوط به خود را تکمیل نمایند.

ملاک‌های ورود به پژوهش شامل تمایل والدین به شرکت در پژوهش و تکمیل پرسشنامه‌ها، دارای فرزند جنس مذکر، مقطع تحصیلی اول تا ششم دبستان، زندگی کردن کودک همزمان با هر دو والد و ملاک‌های خروج از پژوهش شامل دریافت درمان‌های روان‌شناسی و مصرف داروهای به دلیل بیماری‌های جدی پزشکی و روان‌پزشکی، نداشتن سوء مصرف و وابستگی به مواد بود. همچنین به شرکت‌کنندگان هم در هنگام تحویل پرسشنامه‌ها و هم در نسخه کتبی پرسشنامه‌ها در مورد محرمانه بودن اطلاعات آزمودنی‌ها، عدم نیاز به درج اطلاعات شخصی و اطلاع از نتایج پژوهش در صورت تمایل، اطمینان خاطر داده شد.

ابزار پژوهش

پرسش‌نامه اندازه‌گیری مشکلات رفتاری کودکان راتر (فرم والدین): برای ارزیابی مشکلات رفتاری کودکان از پرسش‌نامه اختلال رفتاری کودکان راتر (فرم والدین)^۱ (۱۹۶۷) استفاده شده است. پرسش‌نامه مورد نظر برای کودکان هفت تا سیزده ساله طراحی شده و دارای ۱۸ گویه است. برای نمره‌گذاری پاسخ‌ها، سه سطح پیشنهاد شده است. بدین ترتیب که اگر عبارتی کاملاً در مورد کودک صدق کند، نمره دو، اگر تاحدی صدق کند، نمره یک و اگر اصلاً صدق نکند، نمره صفر انتخاب می‌شود. بنابراین دامنه نمرات از صفر تا ۶۰ در نوسان است. این پرسش‌نامه توسط یوسفی (۱۳۷۶) هنجاریابی شده است. وی از آزمون هوشی گودنیاف-هریس، آزمون بینایی حرکتی بندرگشتالت، معدل درسی، نمرات دروس اساسی در مقطع ابتدایی (مانند دروس دینی، ریاضی، املاء، علوم و فارسی) و ارزیابی معلم از پیشرفت تحصیلی، هوش و علاقه به درس دانش‌آموزان استفاده نمود که همبستگی بین نمره راتر و همه موارد فوق معنادار ($p < 0/01$) بوده است. راتر^۲ و همکاران (۱۹۶۷) و رومزپور (۱۳۷۴) به ترتیب پایایی بازآمایی را ۰/۷۴ و ۰/۷۲ گزارش کرده‌اند. کرمی (۱۳۷۳) در پژوهشی ضریب پایایی ۰/۹۲ را گزارش نمود. در پژوهش حاضر که ضریب پایایی برابر ۰/۹۰ به دست آمد.

1. Rutter's Children's Behavioral Disorder Questionnaire (Parent Form)

2. Rutter

پرسش‌نامه سنجش رضایت زناشویی انریچ^۱: برای بررسی میزان رضایت زناشویی، پرسش‌نامه انریچ انتخاب شده است. این پرسش‌نامه توسط السون^۲ و همکاران (۱۹۸۹) تهیه شده است. این پرسش‌نامه دارای ۴۷ جمله ساده است که با پنج گزینه (کاملاً مخالفم = ۱، کاملاً موافقم = ۵) در اختیار آزمودنی‌ها قرار می‌گیرد. ۴۷ گویه، میزان توافق زوجین را در زمینه موضوعات شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت اوقات فراغت، رضایت جنسی، ازدواج و فرزندان، اقوام و دوستان و جهت‌گیری مذهبی مورد بررسی قرار می‌دهد. حداقل نمره یعنی ۴۷ نشان دهنده رضایت کم و حداکثر نمره ۲۳۵ پرسش‌نامه نشان‌دهنده رضایت بالاست. السون و همکاران (۱۹۸۶) و فوورس^۳ و همکاران (۱۹۹۳) اعتبار فرم اخیر را با استفاده از روش ضریب آلفا ۰/۹۲ گزارش کرده‌اند. در ایران اولین بار سلمانیان و نوابی‌نژاد همبستگی درونی آزمون را برای فرم بلند ۰/۹۳ و برای فرم کوتاه ۰/۹۵ محاسبه و گزارش کرده‌اند. در پژوهش مهدویان (۱۳۷۶) در کار روی اعتبار آزمون با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و با روش بازآزمایی، به فاصله یک هفته برای مردان ۰/۹۳۷ و برای زنان ۰/۹۴۴ و برای مردان و زنان ۰/۹۴ را به دست آوردند. در پژوهش حاضر، برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که برای کل پرسشنامه برابر ۰/۸۴ به دست آمد.

پرسش‌نامه رضایت جنسی لارسون در زوجین: پرسش‌نامه رضایت جنسی لارسون^۴ به وسیله لارسون و همکاران در سال ۱۹۹۸ ارائه شد. این پرسش‌نامه، دارای ۲۵ گویه است؛ که ۴ مولفه‌ی تمایل به برقراری روابط جنسی، نگرش جنسی، کیفیت زندگی جنسی و سازگاری جنسی را بر اساس طیف لیکرت (=هرگز= ۱ و همیشه= ۵) مورد سنجش قرار می‌دهد. دامنه نمرات بین ۲۵ تا ۱۲۵ است که نمره بالاتر نشان‌دهنده رضایت جنسی بالاتر است. اعتبار علمیان پرسشنامه توسط هاریسون و هادسون و اعتماد علمی آن توسط آزمون مجدد، مورد تأیید واقع شد. در پژوهش شمس (۱۳۸۰) اعتبار و پایایی این آزمون به ترتیب ۰/۹۰ و ۰/۸۶ گزارش شده است. در تحقیقی دیگر، پایایی این پرسش‌نامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای یک گروه بارور ۰/۹۳ و برای گروه نابارور ۰/۸۹ گزارش شد (بهرامی، یعقوب‌زاده و همکاران، ۱۳۹۵). در پژوهش حاضر اعتبار پرسش‌نامه براساس ضریب آلفای کرونباخ در مردان ۰/۸۷ و در زنان ۰/۷۹ به دست آمد.

پرسش‌نامه طرح‌واره‌ی یانگ - فرم کوتاه^۵: این پرسشنامه توسط یانگ (۱۹۹۸) ساخته شده است؛ ۷۵ سؤال دارد و ۵ حوزه اصلی و ۱۵ خرده مقیاس طرح‌واره ناسازگار اولیه را در یک طیف ۵ درجه‌ای (کاملاً در مورد من نادرست است = ۱، کاملاً مرا توصیف می‌کند = ۶) مورد سنجش قرار می‌دهد. نمره فرد در هر طرح‌واره با جمع نمرات ۵ سوال مربوط به آن طرح‌واره حاصل می‌شود. نمره بالا نشان‌دهنده حضور پررنگ طرح‌واره ناسازگار است. حداقل نمره برای هر طرح‌واره ۵ و حداکثر ۲۵ است. می‌توان برای هر پرسش‌نامه یک نمره کلی تعریف نمود که حاصل جمع نمرات فرد در ۱۵ طرح‌واره بوده و دامنه آن بین ۷۵ تا ۳۷۵ است. همسانی درونی برای کل آزمون ۰/۹۶ و برای تمام خرده مقیاس‌ها بالاتر از ۰/۸۰ بوده است. در ایران نیز همسانی درونی برای خرده مقیاس‌ها در دامنه ۰/۶۲ تا ۰/۹۰ و برای کل آزمون ۰/۹۴ به دست آمده است (صدوقی، آگیلاروفایی، رسول‌زاده طباطبایی و اصفهانیان، ۱۳۸۷). همچنین پایایی آن از طریق بازآزمایی در دامنه ۰/۶۰

1. Enrich Marital Satisfaction Questionnaire
2. Olson
3. Fowers
4. Larson sexual satisfaction questionnaire
5. Young Schema Questionnaire – Short Form

تا ۰/۸۵ قرار دارد (آهی، ۱۳۸۵). تحقیقی با عنوان هنجاریابی فرم کوتاه طرحواره یانگ بین دانشجویان دانشگاه تهران در سال تحصیلی ۸۴-۱۳۸۳ توسط آهی (۱۳۸۳) صورت گرفت. همسانی درونی آن را بر حسب آلفای کرونباخ در گروه مونث ۰/۹۷ و در گروه مذکر ۰/۹۸ گزارش کرده است. برای تحلیل آماری داده‌ها از روش‌های همبستگی پیرسون و روش تحلیل مسیر با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS26 و Amos24 استفاده شد. سطح اطمینان برای آزمون فرضیه‌ها برابر $p < 0/05$ در نظر گرفته شده است.

یافته‌های پژوهش

با وجود پیگیری‌های مکرر از میان ۲۱۰ پاکت حاوی پرسش‌نامه، ۳۵ پاسخ‌نامه توسط والدین برگردانده نشد و تعداد ۲۵ پاسخ‌نامه به‌طور ناقص و یا فقط از طرف یکی از والدین تکمیل شده بود که مجبور به کنارگذاشتن آنها شدیم. نتایج به‌دست آمده بر اساس ۱۵۰ فرم کاملاً تکمیل شده از ۲۱۰ فرم توزیع شده به‌دست آمده است.

در این پژوهش ۳۰ درصد از خانواده‌ها یک فرزند، ۶۰/۷ درصد دو فرزند و ۹/۳ درصد سه فرزند دارند. همچنین ۳۰/۷ درصد از کودکان در پایه اول، ۱۰/۷ درصد در پایه دوم، ۱۳/۳ درصد در پایه سوم، ۱۶ درصد در پایه چهارم، ۱۵/۳ درصد در پایه پنجم و ۱۴ درصد در پایه ششم مشغول به تحصیل بودند. از بین گروه پدرها ۱۱/۳ درصد افراد زیر دیپلم، ۶۶/۷ درصد دیپلم، ۲۰/۷ درصد کاردانی و لیسانس و ۱/۳ درصد فوق لیسانس و بالاتر هستند و در گروه مادرها ۲/۷ درصد زیر دیپلم، ۵۷/۳ درصد دیپلم، ۳۸ درصد کاردانی و لیسانس و ۲ درصد فوق لیسانس و بالاتر هستند. در مورد شغل والدین، ۶۸/۷ درصد از پدرها دارای شغل آزاد و ۳۱/۳ درصد شغل دولتی هستند و در بین مادرها ۸/۷ درصد شغل آزاد، ۱۱/۳ درصد شغل دولتی و ۸۰ درصد خانه‌دار هستند.

به‌منظور بررسی نرمال بودن توزیع متغیرهای پژوهش از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف استفاده شد. نتایج این آزمون نشان داد که توزیع متغیرهای پژوهش در میان آزمودنی‌های پژوهش نرمال است، چرا که سطح معناداری از ۰/۰۵ بیشتر است. لذا نرمال بودن توزیع متغیرهای پژوهش تایید شد. به‌منظور بررسی رابطه میان مولفه‌های رضایت زناشویی و رضایت جنسی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه والدین با اختلالات رفتاری کودکان از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. در جدول ۱، ضریب همبستگی بین متغیرهای پژوهش برای دو گروه پدران و مادران آمده است.

جدول ۱: ضریب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

گروه	متغیر	۱	۲	۳	۴
پدران	۱- رضایت زناشویی	۱	۰/۴۵۶**	-۰/۴۲۱**	۰/۳۰۴**
	۲- رضایت جنسی		۱	-۰/۱۹۱*	-۰/۲۴۹**
	۳- طرحواره‌های ناسازگار			۱	۰/۳۳۶**
	۴- اختلالات رفتاری کودکان				۱
مادران	۱- رضایت زناشویی	۱	۰/۵۳۳*	-۰/۲۲۲*	-۰/۳۴۳**
	۲- رضایت جنسی		۱	-۰/۱۶۲	۰/۳۳۲**
	۳- طرحواره‌های ناسازگار			۱	۰/۲۹۷**
	۴- اختلالات رفتاری کودکان				۱

** معناداری در سطح ۰/۰۵

** معناداری در سطح ۰/۰۱

با توجه به یافته‌های جدول ۱، محاسبه ضرایب همبستگی پیرسون بین متغیرهای پژوهش نشان داد که

میان مولفه‌های رضایت زناشویی، رضایت جنسی رابطه‌ای مثبت معنادار وجود دارد. همچنین بین رضایت زناشویی و رضایت جنسی با طرحواره‌های ناسازگار و اختلالات رفتاری کودکان رابطه منفی معناداری است. به عبارت دیگر با کاهش رضایت زناشویی و رضایت جنسی، طرحواره‌های ناسازگار و اختلالات رفتاری کودکان افزایش می‌یابد. نقش واسطه‌ای طرحواره‌های ناسازگار اولیه در پیش‌بینی اختلالات رفتاری کودکان بر اساس رضایت زناشویی و رضایت جنسی از طریق مدل‌یابی معادلات ساختاری - تحلیل مسیر بررسی شد. با توجه به کفایت نمونه، میزان برازش مدل فرضی در نرم‌افزار Amos مورد ارزیابی قرار گرفت و نتایج حاکی از آن است که طرحواره‌های ناسازگار اولیه به صورت مستقیم بر روی اختلالات رفتاری کودکان در سطح ۰/۰۵ تاثیر مثبت و معنادار دارد. همچنین با حضور متغیر میانجی طرحواره‌های ناسازگار تاثیر مثبت و معناداری بر روی رضایت زناشویی و رضایت جنسی دارد. با توجه به اینکه مقادیر محاسبه شده در دامنه قابل قبول قرار دارند مدل برازش داده شده مدل مناسبی خواهد بود. شاخص‌های برازش مدل در جدول ۲ گزارش شده است.

جدول ۲: نتایج شاخص‌های برازش مدل تحلیل مسیر

شاخص	برازش قابل قبول مدل	مقادیر برازش یافته تحقیق برای پدران	مقادیر برازش یافته تحقیق برای مادران
شاخص‌های برازش مطلق	هرچه کوچکتر بزرگتر از ۰/۰۵	۳/۷۶۶	۳/۷۴۲
pvalue		۰/۱۰۴	۰/۱۱۲
شاخص‌های برازش تطبیقی	بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	۰/۹۱۲	۰/۹۱۴
NFI			
RMSEA	بین ۰/۰۵ تا ۰/۰۸	۰/۰۷۸	۰/۰۷۹
شاخص‌های برازش مقتصد	مقادیر بین ۳ تا ۵	۱/۷۵۹	۱/۷۸۲
CMIN/DF			
PRATIO	بین ۰/۵۰ تا ۰/۶۰	۰/۹۴۰	۰/۹۴۰

همان‌طور که در جدول ۲ نشان داده شده است، با توجه به اینکه مقادیر محاسبه شده در دامنه قابل قبول قرار دارند مدل برازش داده شده مدل مناسبی خواهد بود. در جدول ۳ و شکل‌های ۲ و ۳ نتایج تحلیل مسیر پارامترهای پژوهش والدین بر اختلالات رفتاری کودکان و عوامل آشکار ساز متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

جدول ۳: نتایج تحلیل مسیر پارامترهای پژوهش بر اختلالات رفتاری کودکان

متغیرهای پیش‌بین	متغیرهای ملاک و میانجی	برآورد غیراستاندارد	بار عاملی	انحراف استاندارد	مقدار بحرانی	P	اثرات
رضایت زناشویی	طرحواره ناسازگار	-۰/۲۸۶	-۰/۳۱۱	۰/۱۲۲	-۲/۳۳۹	۰/۰۱۹	تاثیر معنی‌دار
رضایت جنسی	طرحواره ناسازگار	-۱/۶۸۴	-۰/۳۵۹	۰/۶۹۴	-۲/۴۲۷	۰/۰۱۵	تاثیر معنی‌دار
طرحواره ناسازگار	اختلالات رفتاری	۰/۰۴۴	۰/۲۳۵	۰/۱۲۷	۲/۶۱۸	۰/۰۱۱	تاثیر معنی‌دار
رضایت زناشویی	اختلالات رفتاری	-۰/۰۲۶	-۰/۱۵۱	۰/۱۲۱	-۲/۲۶۱	۰/۰۲۷	تاثیر معنی‌دار
رضایت جنسی	اختلالات رفتاری	۰/۰۵۵	۰/۰۶۲	۰/۱۰۸	-۰/۵۱۰	۰/۶۱۰	عدم تاثیر
رضایت زناشویی	طرحواره ناسازگار	۰/۰۸۸	-۰/۰۹۱	۰/۱۰۳	-۱/۹۶۸	۰/۰۴۸	تاثیر معنی‌دار
رضایت جنسی	طرحواره ناسازگار	-۱/۱۸۸	-۰/۰۳۰۷	۰/۵۰۹	-۲/۸۳۴	۰/۰۰۹	تاثیر معنی‌دار
طرحواره ناسازگار	اختلالات رفتاری	۰/۰۳۰	۰/۴۳۰	۰/۰۱۷	۱/۷۹۴	۰/۰۳۳	تاثیر معنی‌دار
رضایت زناشویی	اختلالات رفتاری	۰/۰۶۳	-۰/۲۳۰	۰/۰۴۱	-۲/۵۲۶	۰/۰۲۷	تاثیر معنی‌دار
رضایت جنسی	اختلالات رفتاری	-۰/۰۱۳	۰/۱۸۴	۰/۰۰۹	-۲/۳۹۰	۰/۰۱۵	تاثیر معنی‌دار

با توجه به نتایج به‌دست آمده در جدول ۳، در بررسی تاثیر رضایت زناشویی پدران بر اختلالات رفتاری فرزندان بارعاملی برابر ۰/۱۵۱- می‌باشد؛ همچنین نسبت بحرانی (C.R) آزمون معناداری ضرایب مسیر، برابر ۲/۲۶۱- است که در خارج از بازه (۱/۹۶، ۱/۹۶-) قرار دارد و سطح معناداری به‌دست آمده برابر ۰/۰۲۷ و کوچکتر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ بنابراین رضایت زناشویی پدران بر اختلالات رفتاری فرزندان به‌طور معنی‌دار تاثیر دارد و فرضیه اول تایید شد.

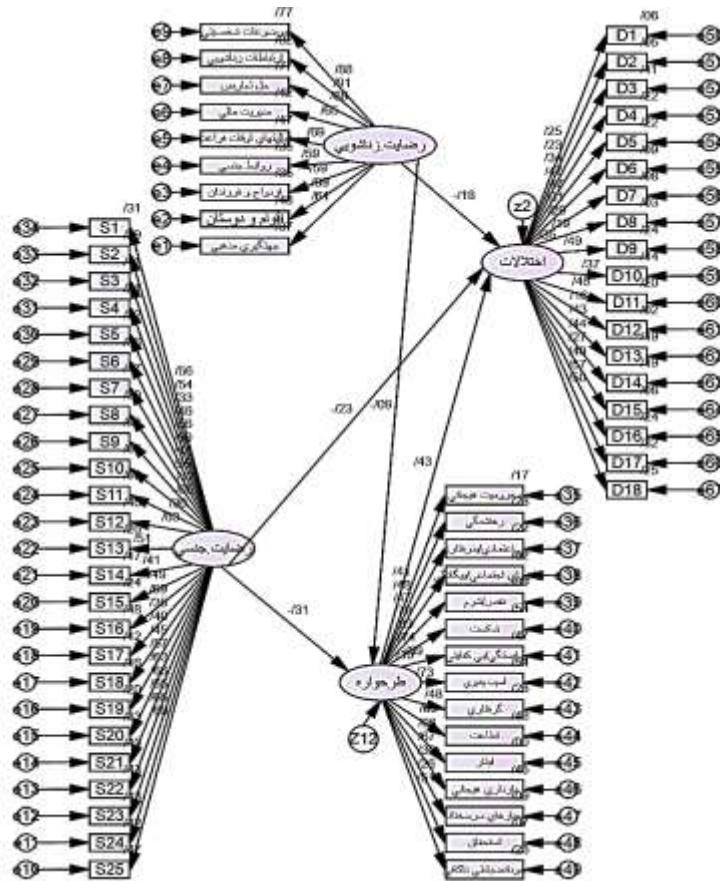
در بررسی تاثیر رضایت جنسی پدران بر اختلالات رفتاری فرزندان بارعاملی برابر ۰/۰۶۲- می‌باشد؛ همچنین نسبت بحرانی (C.R) آزمون معناداری ضرایب مسیر، برابر ۰/۵۱۰- است که در داخل بازه (۱/۹۶، ۱/۹۶-) قرار دارد و سطح معناداری به‌دست آمده که برابر ۰/۶۱۰ و بزرگتر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ بنابراین رضایت جنسی پدران بر اختلالات فرزندان به‌طور معنی‌دار تاثیر ندارد و فرضیه دوم تایید نمی‌گردد.

در بررسی تاثیر طرحواره‌های ناسازگار پدران بر اختلالات رفتاری کودکان بارعاملی برابر ۰/۲۳۵ می‌باشد؛ همچنین نسبت بحرانی (C.R) آزمون معناداری ضرایب مسیر، برابر ۲/۶۱۸ است که در خارج از بازه (۱/۹۶، ۱/۹۶-) قرار دارد و سطح معناداری به‌دست آمده برابر ۰/۰۱۱ و کوچکتر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ بنابراین طرحواره‌های ناسازگار پدران بر اختلالات رفتاری فرزندان به‌طور معنی‌دار تاثیر دارد و فرضیه سوم نیز تایید گردید.

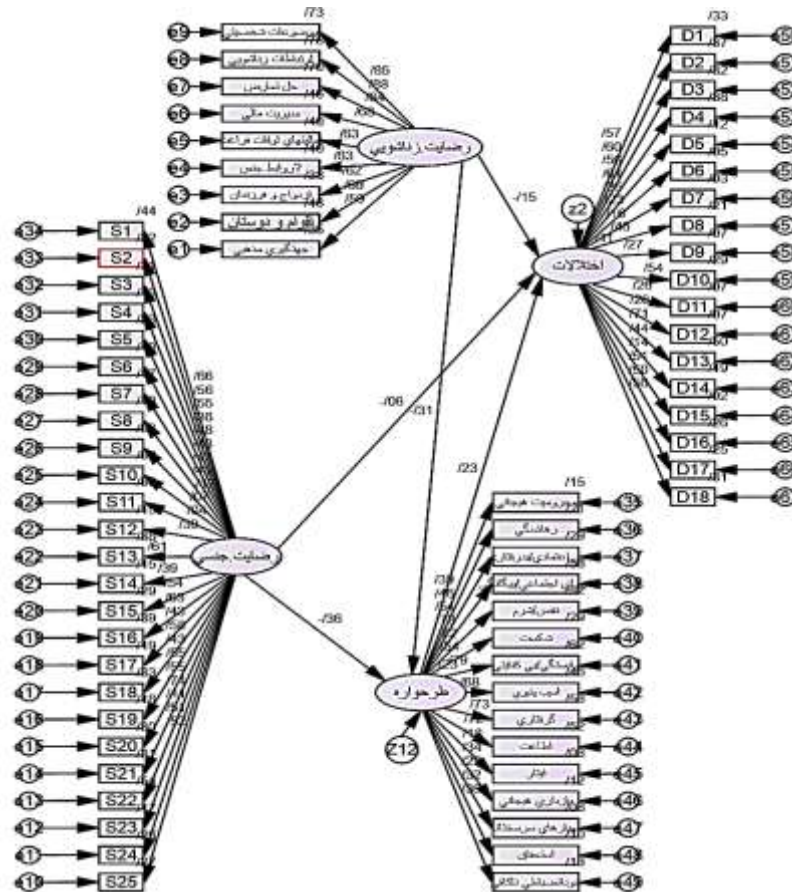
در بررسی بارعاملی تاثیر رضایت زناشویی مادران بر اختلالات رفتاری فرزندان بارعاملی برابر ۰/۲۳۰- می‌باشد؛ همچنین نسبت بحرانی (C.R) آزمون معناداری ضرایب مسیر، برابر ۲/۵۲۶- است که در خارج از بازه (۱/۹۶، ۱/۹۶-) قرار دارد و سطح معناداری به‌دست آمده برابر ۰/۰۲۷ و کوچکتر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ بنابراین رضایت زناشویی مادران بر اختلالات رفتاری فرزندان به‌طور معنی‌دار تاثیر دارد.

در بررسی بارعاملی تاثیر رضایت جنسی مادران بر اختلالات رفتاری فرزندان بارعاملی برابر ۰/۱۸۴- می‌باشد؛ همچنین نسبت بحرانی (C.R) آزمون معناداری ضرایب مسیر، برابر ۲/۳۹۰- است که در خارج از بازه (۱/۹۶، ۱/۹۶-) قرار دارد و سطح معناداری به‌دست آمده برابر ۰/۰۱۵ و کوچکتر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ بنابراین، رضایت جنسی مادران بر اختلالات رفتاری فرزندان به‌طور معنی‌دار تاثیر دارد.

در بررسی تاثیر طرحواره‌های ناسازگار مادران بر اختلالات رفتاری فرزندان بارعاملی برابر ۰/۴۳۰ می‌باشد؛ همچنین نسبت بحرانی (C.R) -آزمون معناداری ضرایب مسیر- برابر ۱/۷۹۴ است که در خارج از بازه (۱/۹۶، ۱/۹۶-) قرار دارد و سطح معناداری به‌دست آمده برابر ۰/۰۳۳ و کوچکتر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ بنابراین طرحواره های ناسازگار بر اختلالات رفتاری فرزندان به‌طور معنی‌دار تاثیر دارد.

شکل ۲: ضرایب استاندارد مدل معادلات ساختاری مدل مفهومی پژوهش برای گروه پدران

شکل ۳: ضرایب استاندارد مدل معادلات ساختاری مدل مفهومی پژوهش برای گروه مادران

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف تعیین سهم پیش‌بینی اختلالات رفتاری کودکان بر اساس رضایت زناشویی و رضایت جنسی والدین با میانجیگری طرحواره‌های ناسازگارانه اولیه‌ی والدین اجرا شد. نتایج به‌دست آمده نشان داد که طرحواره‌های ناسازگارانه نقش واسطه‌ای معنادار برای پدران در ارتباط با رضایت زناشویی بر اختلالات رفتاری کودک نقش میانجی کامل دارد، ولی طرحواره‌های ناسازگار پدران در ارتباط با رضایت جنسی نقش میانجی ناقص دارد و طرحواره‌های ناسازگار مادران در رابطه با رضایت زناشویی و رضایت جنسی با اختلالات رفتاری کودکان نقش میانجی کامل دارد.

در ارتباط با نقش معنادار رضایت زناشویی پدران و مادران بر اختلالات رفتاری فرزندان نتایج پژوهش همسو با یافته‌های پژوهشی فن، رن و لی (۲۰۲۰)؛ اوه، لی و پارک (۲۰۱۱)؛ پدرو و همکاران (۲۰۱۲)، فیش‌من و مایرز (۲۰۰۰)، دیویس و کامینک (۱۹۹۴)، ونگ، کمپل و فوستر (۲۰۰۴)، جهرمی، بهرامی و کیامنش (۱۳۹۷)، ضابطی و جعفری (۱۳۹۷)، آری‌ن‌فر و رسولی (۱۳۹۸)، ساطوریان و احمدی (۱۳۹۵) است. رضایت زناشویی نگرش مثبت و لذت‌بخشی است که زن و شوهر از جنبه‌های مختلف روابط زناشویی مثل ارتباط، مسائل شخصیتی، حل تعارض، مسائل مالی، مسائل مذهبی، اوقات فراغت، ارتباط با اقوام، روابط جنسی و

فرزندان دارند (السون و همکاران، ۱۹۸۹). این عوامل می‌تواند به رابطه فشار وارد کنند و منجر به کاهش انگیزه، مشکل در انجام مسئولیت‌های روزانه، کاهش سائق جنسی، تحریک‌پذیری و کاهش توجه به فرزندان گردد. نارضایتی زناشویی، کودکان را دچار استرس، ترس و خشم می‌کند و مواجهه مکرر با تجربه تعارض می‌تواند منجر به مشکلات رفتاری شود (کامینگز و دیویس، ۲۰۰۲). طبق نظریه امنیت هیجانی کامینگز و دیویس (۲۰۱۰) تعارض بین فردی والدین، ادراک فرزندان از امنیت هیجانی به صورت سه بعد بی‌نظمی رفتاری، درگیر شدن در تعارض و واکنش هیجانی منفی (اعلمی و همکاران، ۱۳۹۱)، ایجاد اضطراب، افسردگی، اختلالات رفتاری و از آن جمله پرخاشگری و نافرمانی را ممکن می‌سازد (پیرنیا و همکاران، ۱۳۹۶)؛ همچنین می‌تواند منجر به حفظ مشکلات رفتاری برونی‌سازی شده کودک از قبیل قشقرق به‌راه‌انداختن، لجبازی و نافرمانی شود (عظیمی فر و همکاران، ۱۳۹۸). در ارتباط با نقش معنادار رضایت جنسی والدین با مشکلات رفتاری کودکان، نتایج پژوهش همسو با پژوهش‌های صورت‌گرفته فیلیپسون، هارتمن، ۲۰۰۹؛ اولیوریا و نوبرو، ۲۰۱۳؛ فیشر و همکاران، ۲۰۰۲؛ نوبر و گوویا، ۲۰۰۶؛ طلایی‌زاده و بختیارپور؛ تریگول، ۲۰۰۵ است. اگرچه زندگی زناشویی سعادت‌مندانه فقط تا اندازه ای مربوط به رابطه جنسی است ولی این رابطه ممکن است از مهمترین علل رضایت یا عدم رضایت در زندگی زناشویی باشد؛ زیرا اگر این رابطه قانع‌کننده نباشد باعث ایجاد حس محرومیت، ناکامی و عدم احساس ایمنی و در نتیجه از هم پاشیدگی خانواده می‌شود (محمدزاده، رضائی و علیزاده منصور، ۱۳۹۸). افزایش در تعداد دفعات رابطه جنسی منجر به افزایش رضایت از رابطه و اینکه زوج‌هایی که به هر دلیلی از رابطه‌شان خوشحال هستند، رابطه جنسی بیشتری دارند. عدم رضایت از رابطه جنسی ممکن است مشکلاتی از قبیل افسردگی والدین و مصرف داروهای ضدافسردگی که باعث اختلال در برانگیختگی جنسی، اختلال نعوظ یا انزال دیررس و یا به‌همان اندازه از دست‌دادن علاقه در برخی افراد می‌شود که به دنبال آن موجب عدم توجه کافی به فرزندان و یا موجب طلاق عاطفی و نهایتاً جدایی زن و شوهر بشود (آرین فر و پورشهریاری، ۱۳۹۵).

نارضایتی زناشویی و ناکامی در فعالیت جنسی باعث ایجاد گستره وسیعی از عواطف منفی در هر دو همسر می‌شود. این عواطف منفی شامل خجالت‌کشیدن یا احساس حقارت، گناه، خشم، ناامیدی و کاهش عزت‌نفس است که این عوامل احتمالاً موجبات آشکارسازی طرحواره‌های ناسازگار همسران را فراهم می‌کند که نتایج پژوهش نیز آن را تایید نمود و نشان داد طرحواره‌های ناسازگار والدین از عوامل موثر بر رضایت زناشویی، رضایت جنسی و همچنین اختلالات رفتاری کودکان است. لو و مک کی اعتقاد دارد ۱۰ طرحواره بر رابطه همسران تاثیر بیشتری می‌گذارد (اولیوریا و نوبرو ۲۰۱۳؛ لو و مک کی، ۲۰۱۷). وقتی طرحواره‌ها برانگیخته می‌شود، واکنش نشان داده می‌شود تا از خودشان در برابر درد هیجانی ناشی از آنها محافظت کنند. یکی از اولین نشانه فعال‌شدن طرحواره‌های ناسازگار افراد در اثر نارضایتی زناشویی، نارضایتی جنسی و امتناع از رابطه جنسی است. زوجی که طرحواره ره‌اشدگی دارد در روابط خود به شدت حسود و وابسته به همسر خود است. این افراد دوری از همسرشان را حتی برای چند روز، تحمل نمی‌کند و به وفاداری و پایبندی همسرشان به رابطه، خاطر جمع نیستند. این افراد از دست همسر عصبانی می‌شوند و او را به بی‌وفایی و خیانت متهم می‌کنند و گاهی اوقات با اخم، قهر و کنارکشیدن و فاصله‌گرفتن در روابط جنسی سعی در تنبیه همسر خود دارند. افراد دارای طرحواره بی‌اعتمادی/بدرفتاری، این احساس را دارند که در رابطه زناشویی از آنها سوء استفاده می‌شود، از رابطه جنسی لذت نمی‌برند و این احساس را دارند که تحت فشار و اجبار مجبور به دادن لذت به همسران هستند. اغلب درباره‌ی آزارگری و آزارخواهی خیال‌پردازی می‌کنند. افراد دارای طرحواره محرومیت هیجانی در روابط جنسی و زناشویی نیازها و احساسات خود را بیان نمی‌کنند و بعد از

اینکه نیاز و احساساتشان برآورده نشدند، احساس ناامیدی و سرخوردگی می‌کنند. آنها از طرف همسر خود سرد و نجوش و نامهربان قلمداد می‌شوند. این امر موجبات عصبانیت و کینه‌توزی در روابط را به بار می‌آورد. افراد دارای طرحواره آسیب‌پذیری از روابط جنسی امتناع می‌کنند و هر نشانه‌ای را دال بر بیماری می‌پندارند و این افراد مستعد اختلال وسواسی اجباری هستند که موجبات نارضایتی همسر خود را فراهم می‌نمایند. افراد گرفتار طرحواره نقص/ شرم، با رفتارهای خود به همسرشان می‌فهمانند که لیاقت عشق و عشق‌ورزی را ندارند. این افراد به‌طور وسواس گونه‌ای خود را با دیگران مقایسه کرده و احساس می‌کنند که همسرشان فقط عیب‌های آنها را می‌بیند و سخت ناامید می‌شوند و به دام افسردگی می‌افتند. بیشتر وقت‌ها احساس می‌کنند زن دلربا و جذابی نیستند و بقیه از او بهترند. از این رو احساس می‌کنند افراد جذاب و دلرباتری در دسترس همسرشان قرار می‌گیرند و احتمال خیانت هست. افراد دارای طرحواره شکست، مجموعه‌ای از طرحواره‌ها را در درون خود دارند. آنها شیوه‌ی تفکرشان به صورتی است که من آدم نالایق، بی‌استعداد و شکست‌خورده‌ای هستم. آنها خود را در روابط زناشویی و جنسی نالایق و دارای عدم مهارت و تبحر می‌دانند که موجبات نافرجامی زندگی را انتظار می‌کشند.

افراد دارای طرحواره ایثار و اطاعت، در روابط زندگی روزمره و جنسی از علائق و خواسته‌ها و تمایلات خود باخبر نیستند و اجازه می‌دهند دیگران هرطور که می‌خواهند با آنها برخورد کرده و خود را بازنده رابطه می‌دانند. این امر موجبات خشم فروخورده‌ای را فراهم می‌کند و تبدیل به سرکشی و نافرمانی می‌شود و ممکن است سر از انتقام‌طلبی در بیاورد. اغلب در این گونه موارد سرو کله مشکلات جنسی پیدا می‌شود. افراد دچار طرحواره معیارهای سختگیرانه، در زندگی روزمره، شغلی و روابط جنسی خود آنقدر به خود و دیگران سخت می‌گیرند و دچار اضطراب و استرس هستند که لذت کمی از لحظات و دستاوردهای و موفقیت‌های خود می‌برند. افراد دچار طرحواره استحقاق، در زندگی روزمره و روابط جنسی خود به نیازهای طرف مقابل توجهی نمی‌کنند و نیازهای خود و لذت بردن خود را در اولویت قرار می‌دهند. طرف مقابل چنین افرادی احساس می‌کنند از آنها سوء استفاده شده و با بی‌انصافی با آنها برخورد شده است. همسر چنین افرادی به دلیل رفتارهای خودخواهانه و بی‌انصافانه و توهین-آمیز آنها روابط خود را محدود می‌کنند (لو و مک‌کی، ۲۰۱۷). این عوامل نهایتاً می‌تواند موجبات تعمیم احساسات و عواطف منفی به کلیه عوامل دخیل در رضایت زناشویی و نهایتاً برخورد با فرزندان گردد.

بنابراین در خصوص نقش میانجی ناقص طرحواره‌های ناسازگار پدران با رضایت جنسی پدران بر اختلالات رفتاری کودکان و نقش میانجی کامل آن برای مادران، باید گفت رفتار جنسی مردان و زنان تفاوت معناداری دارند. مردان میل به تنوع جنسی، رهایی جسمی و یا به‌طور ساده چون بسیار برانگیخته می‌شوند، دارند. مردان به‌طور معناداری نسبت به زنان بیشتر بر دلایلی صحنه می‌گذارند که محور آن ظاهر جسمانی و خواستنی بودن جسمانی شریک زندگی است. ولی در مورد زنان با توجه به اینکه ابتدا باید اصل صمیمیت ایجاد شود تا به دنبال آن رابطه جنسی بهبود یابد. رضایت جنسی آنها منوط به رضایت‌شان از جنبه‌های غیرجنسی رابطه نظیر بهبود ارتباطات، ابراز احساسات از جانب همسر در خلال رابطه جنسی و غیرجنسی، احساس احترام و دوست داشته شدن است. از این رو هر اندازه افزایش در میزان رضایت جنسی باعث افزایش سریع‌تر رضایت زناشویی در زنان (نسبت به مردان) می‌شود و به این ترتیب با رضایتمندی زن، مرد نیز هر زمان می‌تواند نیازهای جنسی خود را برطرف نماید. بر همین اساس می‌توان گفت طرحواره‌های مادران به این دلیل نقش میانجی کاملی را در ارتباط با اختلالات رفتاری کودکان دارد که در آمادگی روانی و غیرجنسی لازم برای روابط جنسی با همسر خود تاثیر معنادارتری دارد و با تامین رضایت جنسی، آمادگی روانی مناسب

تری جهت برخورد با همسر و فرزندان خود دارند و طرحواره‌های ناسازگار پدران در ارتباط با رضایت جنسی پدران و اختلالات رفتاری کودکان به این دلیل نقش میانجی ناقصی دارد که پدران در مسائل جنسی تاثیر کمتری از عوامل روانی و غیرجنسی می‌گیرند؛ یعنی برای ارضای نیاز جنسی کمتر به آمادگی روانی وابسته هستند و این کمتر موجب فعال‌شدن طرحواره‌های آنها می‌گردد.

در ارتباط با نقش معنادار طرحواره‌های ناسازگار والدین بر اختلالات رفتاری فرزندان، نتایج پژوهش همسو با یافته‌های زاهدکریمی، امیری‌نژاد و امان‌الهی (۱۳۹۴)، جهرمی، بهرامی و کیامنش (۱۳۹۷) است. به‌عنوان مثال مادری که دارای طرحواره وابستگی - بی‌کفایتی است، چون برای او تأیید و پذیرش دیگران نیاز اساسی است (یانگ، ۲۰۰۳) تربیت فرزند را بر اساس کمال‌گرایی انجام می‌دهد و موفقیت فرزند را وسیله‌ی دریافت توجه دیگران می‌داند. این مادر، الگوی کمال‌گرایی خود را چه بر اساس حمایت و چه بر اساس سرزنش انجام دهد، عزت‌نفس و قدرت تصمیم‌گیری‌های کودکان را تحت تأثیر قرار خواهد داد. این کودکان در جمع دوستان و در موقعیت‌هایی که نیاز به تصمیم‌گیری صحیح دارند، درمانده می‌شوند. همچنین اضطراب و کاهش عملکرد و شاید افت تحصیلی شدید در آنها پدیدار می‌گردد. مادرانی که دارای طرحواره معیارهای سرسختانه هستند به دلیل کمال‌خواهی و آرمان‌گرایی اغلب از عملکرد فرزندان خود ناراضی هستند و معتقدند آنها به‌قدر کافی زحمت نمی‌کشند و آن‌گونه که باید تلاش نمی‌کنند. استراحت و بازی بچه‌ها، آنها را مضطرب و عصبی می‌کند و به ناچار دائم تذکر می‌دهند و فرزندان را برای وقت‌هایی که به بطالت می‌گذرانند، سرزنش می‌کنند.

رویکرد سرزنشگری و عدم‌رضایت والدین از عملکرد فرزندان که از همان دوران کودکی آغاز می‌شود. این والدین هرگز تشویق نمی‌کنند و پیام‌های امیدوارکننده نمی‌دهند و هیچ‌گاه تأییدی برای توانایی‌های واقعی فرزندان‌شان نیستند. در چنین وضعیتی فرزند به احتمال زیاد سرخورده می‌شود و تصویری منفی و ضعیف از خود در ذهن او شکل می‌گیرد. علاوه بر آن چون این والدین رویکرد قضاوت‌گری نیز دارند، فرزندان آنها دائماً خودشان را در معرض ارزیابی و داوری احساس می‌کنند و عملکرد طبیعی و خلاقانه خود را از دست می‌دهند. این طرحواره والدین موجبات اختلالات رفتاری بسیاری به‌خصوص مشکلات اضطرابی را موجب می‌شوند. تحریک‌پذیری و زود از کوره در رفتن، ناخن جویدن، دروغ‌گویی و حتی تنهایی و دوری‌گزینی از دوستان به-دلیل اینکه والدین به او القاء کرده‌اند که با دیگران متفاوت است.

از محدودیت‌های پژوهش می‌توان به اجرای پژوهش تنها بر روی پسران و در محدوده یکی از شهرستان‌های استان اصفهان اشاره کرد که تعمیم‌پذیری یافته‌های پژوهش را محدود می‌نماید. همچنین پرسش‌نامه‌های استفاده شده در این پژوهش به رغم داشتن ویژگی‌های منحصر به فرد، به‌دلیل تعداد بالای سوالات و به‌خصوص سوالات مربوط به رضایت جنسی در همکاری برخی پاسخ‌دهندگان محدودیت ایجاد می‌کند؛ بنابراین پیشنهاد می‌گردد جهت افزایش محدوده تعمیم‌پذیری یافته‌های پژوهش در نمونه‌گیری وسیع‌تر و جوامع آماری دیگر نقاط ایران و بر روی دختران و پسران تکرار شود تا تناسب مدل ارائه شده را مورد بررسی بیشتر قرار گیرد. همچنین پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های آتی خلاصه‌ای از نتایج این پژوهش به شرکت‌کنندگان ارائه گردد تا به اهمیت نتایج و ضرورت پاسخ‌دهی به سوالات مربوط به رضایت جنسی و رضایت زناشویی با دقت بیشتری و محدودیت کمتری پاسخ داده شود.

منابع

- آرین‌فر، نیره و رسولی، رویا. (۱۳۹۸). مدل معادلات ساختاری پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس سلامت خانواده اصلی و متغیر میانجی ابعاد عشق. مطالعات زن و خانواده، ۷(۱)، ۱۳۹-۱۵۷.
- آرین‌فر، نیره و پورشه‌ریاری، مه‌سیما. (۱۳۹۵). مدل معادلات ساختاری پیش‌بینی تعارضات زناشویی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد و متغیر میانجی سبک‌های عشق‌ورزی. فصل‌نامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، ۸(۲۹)، ۱۰۷-۱۳۴.
- آهی، قاسم. (۱۳۸۵). هنجاریابی نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- اربر، رالف و اربر، مانورین وانگ. (۲۰۱۱). روابط صمیمانه. (ترجمه عابدین جواهری، عزیزالله تاجیک اسماعیلی، ۱۳۹۰). تهران: ارجمند.
- اعلمی، مجید، بهرامی احسان، هادی و اسداله توپسرکانی، مریم. (۱۳۹۱). نقش ابعاد رضایت زناشویی در پیش‌بینی اختلال رفتار مقابله‌ای و اختلال سلوک. فصل‌نامه ایرانی کودکان استثنایی، ۱۲(۳)، ۶۱-۶۸.
- لو، تویگل و مک‌کی، متیو. (۲۰۱۷). درمان مبتنی بر پذیرش و پایبندی برای زوجها (ترجمه مرتضی کشمیری و پیوند جلالی، ۱۳۹۷). تهران: ارجمند.
- بهرامی، نسیم، یعقوب‌زاده، آمنه، شریف‌نیا، سیدحمید، سلیمانی، محمدعلی و حق‌دوست، علی اکبر. (۱۳۹۵). بررسی روایی و پایایی نسخه فارسی پرسشنامه رضایت جنسی لارسون در زوجین. مجله علوم پزشکی کرمان، ۲۳(۳)، ۳۴۴-۳۶۵.
- بابایی، انسیه. (۱۳۹۷). پیش‌بینی تعارضات زناشویی زنان درگیر خشونت خانگی براساس طرحواره‌های جنسی، عملکرد جنسی و رضایت جنسی. نشریه روان‌پرستاری، ۶(۵)، ۱۶-۲۳.
- پیرنیا، بیژن، سلیمانی، علی و پیرنیا، کامبیز. (۱۳۹۶). مشکلات رفتاری و درمان‌های روان‌شناختی، اثربخشی درمان تعاملی والد-کودک بر پرخاشگری کودکان، یک کارآزمایی کنترل شده تصادفی مقدماتی. فصل‌نامه مطالعات روان‌شناسی بالینی، ۷(۲۷)، ۴۷-۶۹.
- تریگول، پیتر. (۲۰۰۵). کمک به افراد مبتلا به مشکلات جنسی (ترجمه مجید صفاری‌نیا و مجتبی دلیر، ۱۳۹۵). تهران: ارجمند.
- یانگ، جفری، کلووسکو، ژانت و ویشار، مارجوری. (۲۰۰۳). طرحواره درمانی (جلد اول) (ترجمه حسن حمیدپور و زهرا اندوز، ۱۳۹۸). تهران: ارجمند.
- حقیقی، ماه منیر و خلیل‌زاده، رحیم. (۱۳۹۱). بررسی ارتباط بین رضایت زناشویی و سبک‌های فرزندپروری. دو ماهنامه دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه، ۱۰(۱)، ۲۱-۲۶.
- خدام، حمیرا، مدانلو، معصومه مهناز، ضیایی، طیبه و کشتکار، عباسعلی. (۱۳۸۸). اختلالات رفتاری و برخی عوامل مرتبط با آن در کودکان سن مدرسه شهر گرگان. پژوهش پرستاری، ۱۴(۴)، ۲۹-۳۷.
- دادو، پریسا و دبیری، سولماز. (۱۳۹۸). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس دلدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی در دانشجویان متأهل. مجله علوم روان‌شناختی، ۱۸(۷۶)، ۴۹۹-۵۰۷.
- دلاور، علی. (۱۳۹۸). مبانی نظری و علمی پژوهشی در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: رشد.
- راستگو، ناهید، گلزاری، محمود و براتی‌سده، فرید. (۱۳۹۳). اثربخشی افزایش دانش جنسی بر رضایت زناشویی

- زنان متأهل. فصلنامه مطالعات روان‌شناسی بالینی، ۱۷(۵)، ۳۵-۴۸.
- رفیعی جهرمی، محمد، کیامنش، علیرضا و بهرامی، هادی. (۱۳۹۷). تدوین الگوی علی خودکارآمدی تحصیلی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه مادران و خودپنداره و باورهای غیرمنطقی دانش‌آموزان. فصل‌نامه فرهنگی- تربیتی زنان و خانواده، ۱۲(۴۲)، ۳۳-۶۰.
- روم‌زپور، زهرا (۱۳۷۴). بررسی پایایی و اعتبار و هنجاریابی مقدماتی پرسشنامه رفتاری کودکان راتر و تعیین شیوع اختلال سلوک و هیجانی در جمعیت کودکان دبستانی اهواز (پایان نامه کارشناسی ارشد). انیستیتو روانپزشکی، تهران.
- ویکس- نلسون، ریتا و ایزرئل، آلن سن. (۱۳۹۷). روان‌شناسی مرضی کودک و نوجوان (ترجمه حسن فرهی، فاطمه قدیری). تهران: ارجمند (تاریخ انتشار اثر به زبان اصلی، ۲۰۱۵).
- زاهدکریمی، زینب، امیری‌نژاد، فرنوش و امان‌الهی، عباس. (۱۳۹۷) بررسی رابطه‌ی طرحواره‌های ناسازگار اولیه با سبک‌های دلبستگی عاشقانه و رضایت جنسی و رضایت زناشویی دانشجویان متأهل دانشگاه شهید چمران اهواز. اولین کنگره ملی خانواده سالم.
- ساطوریان، سیدعباس، ساطوریان، کارینه و احمدی، محمدرضا. (۱۳۹۵). نقش ابعاد والدگری و رابطه والد- کودک در مشکلات رفتاری درونی‌سازی‌شده و برونی‌سازی‌شده کودکان. فصل‌نامه خانواده‌پژوهی، ۱۲(۴۸)، ۶۸۳-۷۰۵.
- صابونچی، فرانک، دوکانه‌ای‌فرد، فریده و بهبودی، معصومه. (۱۳۹۹). الگوی ساختاری پیش‌بینی رضایت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی و جهت‌گیری زندگی در زنان متأهل: با نقش واسطه‌ای هیجان-خواهی. خانواده درمانی کاربردی، ۱(۳)، ۱۰۲-۱۲۰.
- صادقی بیدمشکی، فرزانه و میرهاشمی، مالک. (۱۳۹۵). رابطه سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با اختلال عملکرد جنسی. خانواده‌پژوهشی، ۱۲(۱)، ۱۵۵-۱۶۹.
- صدوقی، زهره، آگیلاروفایی، مریم، رسول‌زاده طباطبایی، کاظم و اصفهانیان، نامیه. (۱۳۸۷). تحلیل عاملی نسخه کوتاه پرسشنامه طرحواره‌های یانگ در نمونه غیربالینی ایران. مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران، ۱۴(۲)، ۲۱۴-۲۱۹.
- طلایی‌زاده، فخری و بختیارپور، سعید. (۱۳۹۵). رابطه‌ی رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین. اندیشه و رفتار در روان‌شناسی بالینی، ۱۱(۴۰)، ۳۷-۴۶.
- ضابطی، عطیه السادات و جعفری، صدیقه. (۱۳۹۷). الگوی ساختاری سبک‌های والدگری، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و خودشیفتگی نوجوانان. فصل‌نامه علمی- پژوهشی روان‌شناسی کاربردی، ۲(۴۶)، ۲۸۵-۳۰۲.
- عظیمی‌فر، شیرین، جزایری، رضوان السادات، فاتحی‌زاده، مریم السادات و عابدی، احمد. (۱۳۹۸). مقایسه اثربخشی آموزش مدیریت والدین و آموزش فرزندپروری مبتنی بر پذیرش و تعهد بر خودکارآمدی والدینی مادران کودکان دارای مشکلات رفتاری برونی‌سازی‌شده. پژوهش‌های نوین روان‌شناختی، ۱۴(۵۳)، ۱۸۱-۲۰۵.
- قریشی، ابوالفضل، وکیلی، محمد مسعود و امیرمحسنی، مریم. (۱۳۹۸). رضایت جنسی زنان متأهل و برخی متغیرهای مرتبط با آن. مجله دانشکده پزشکی، ۷۷(۱۰)، ۶۴۰-۶۴۵.
- محمدی، مسعود، ویسی رایگانی، علی اکبر، جلالی، رستم، قبادی، اکرم و عباسی، پروین. (۱۳۹۷). شیوع

- محمدمزاده، علی، رضایی، اکبر و علیزاده منصور، الهه. (۱۳۹۸). مقایسه رضایت از زندگی و رضایت جنسی زوجین با توجه به سبک دلبستگی در دو ریخت شخصیتی متأهل. *مجله علوم روان‌شناختی*، ۱۸(۷۵)، ۳۱۶-۳۰۷.
- مرادی، معراج و فقیهی، علی نقی. (۱۳۹۶). رابطه پیوند والدینی با طرحواره‌های ناسازگار اولیه. *پژوهشنامه اسلامی زنان و خانواده*، ۵(۸)، ۲۳-۴۴.
- موحد، مجید و عزیزی، طاهره. (۱۳۹۰). مطالعه رابطه رضایت‌مندی جنسی و تعارضات میان همسران. *زن در توسعه و سیاست*، ۹(۲)، ۱۸۱-۲۰۶.
- مطیعی، زهرا، رجبی، مینا و برجعلی، احمد. (۱۳۹۴). طرحواره‌های ناسازگار اولیه، قصه‌های عشق و رضایت زناشویی. *روان‌شناسی معاصر*، ۱۰، ۱۵۰۳-۱۵۰۶.
- Brady, B. (2010). Research on the Nature and Determinants of Marital Satisfaction. *Journal of Marriage and the Family*, 62, 964-980.
- Barnes, A., Dodson, M., Wood, B., Thomas, H., & Kimberly, C. (2017). The effect of attachment styles on positive communication and sexual satisfaction in relationships. *Journal of Positive Sexuality*, 3(2), 27-31.
- Davis & E.M. Cumming (1994). Marital Conflict and Child Adjustment: An Emotional Security Hypothesis. *Psychology Bulletin*. 116, 387-411.
- Fishman, E. & Meyers, S. A. (2000), Marital satisfaction and child adjustment: direct and mediated pathways, *Contemporary Family Therapy*, 22, 437- 452.
- Fisher, H.E., Aron, A., Mashek, D., Li, H. & Brown, L.L. (2002). Defining the brain systems of lust, romantic attraction, and attachment. *Archives of Sexual Behavior*, 31, 413-419.
- Fan, J., Ren, L., Li, X. (2020), Contribution of child temperament and marital quality to coparenting among Chianese families, *Children and Youth Review*, 108.
- FalahChay, S., Zarei, E., Normandy Pour, F. (2014). Investigating the relationship between maladaptive schemas and marital satisfaction in mothers of primary school children. *Academic Journal of Psychological study*, 3(2), 148-153.
- Frick, P.J., Lahey, B.B., Hartdagen, S., & Hynd, G.W., (2010), Conduct problems in Boys: relation to maternal personality, marital satisfaction, and socioeconomic stature, *Journal of clinical child psychology*, 114- 120.
- Fowers, B. G., & Olson, D. H. (1993). ENRICH marital satisfaction scale: A brief research and clinical tool. *Journal of family Psychology*, 7, 176-185.
- Gilbert, C.L. (2013). Marital quality in black and white marriages. *Journal of Family Issues*, 16(4), 431-441.
- Gomes, AL, Nobre, P. (2012). Early Maladaptive Schemas and Sexual Dysfunction in Men. *Archives of Sexual Behavior*, 41(1), 311-320.
- Henderson, D.A, Thomas V. Sayger, Arthur M. Horne (2003), Mothers and sons: a look at the relationship between child behavior, maternal depression, and family cohesion, *The Family Journal*, 64, 333-342.
- Luisa, A., Gomes, Q., & Nobre, P. (2012). Early Maladaptive Schemas and Sexual Dysfunction in Men *archives of sexual Behavior*, *Journal of sexual medicine*, 41, 311-320.
- Meston, R.T., & Buss, D.M. (2007). Why Humans Have Sex. *Archives of Sexual Behavior*, 36(4), 477-507.
- McDermott, N. (2017). Early maladaptive schemas, attachment, negative affect and relationship satisfaction. MA thesis. Rowan University.
- Nobre, P.J., Pinto-Gouveia J. (2006). Emotions During Sexual Activity: Differences Between Sexually Functional and Dysfunctional Men and Women. *Archives of Sexual Behavior*, 35(4):491-499.
- Oh, K. J., Lee, S & Park, S. H. (2011). The effects of marital conflict on Korean children's appraisal of conflict and psychological adjustment. *Journal of child and family studies*, 20(4), 444-451.
- Olson, D.H., Olson, A. (1997). Enrich Canada. *Journal of Family Ministry*, 1, 28-53.
- Olson, M. (2010). Research on the Nature and Determinants of Marital Satisfaction. *Journal of Marriage*

and the Family, 2, 964-980.

- Oliveria, C., Nobro, P., (2013), Cognitive structures in women with sexual dysfunction: The role of early maladaptive schemas, *Journal of Sexual Medicine*, 1755-1763.
- Pedro J. Nobre & Jose Pinto Gouveia (2009). Cognitive schemas associated with negative sexual events: A comparison of men and women with and without sexual dysfunction, *springer paper, Archives of sexual Behavior*, 38, 842-851.
- Pedro, M. F., Ribero, T., Shelton, K. H. (2012). Marital satisfaction and partners` practices: The mediating role of comparenting behavior. *Journal of Family Psychology*, Vol 26(4), 509-522.
- Pedro, M. F., Ribero, T., Shelton, K. H. (2015), Marital satisfaction, parental stress, and child behavior problems among parent of young children with developmental delays. *Journal of mental health in intellectual disabilities*, 8, 23-46.
- Philippsohn, S., Hartmann, U. (2009). Determinants of Sexual Satisfaction in a Sample of German Women, *The Journal of Sexual Medicine*, 6, 4, 1001-1010.
- Riggio, H. R., & Valenzuela, A. M. (2011). Parental marital conflict and divorce, parent-child relationships, and social support among latino American young adults. *Personal relationships*, 18(3), 392- 409.
- Ruther M.A. (1967). Children`s behavior questionnaire for completion by teachers: preliminary findings *Journal of Child Psychology and Psychiatry*.8(1):1-11.
- Rutter, M. (2011). Research review: Child psychiatric diagnosis and classification: concepts, findings, challenges and potential. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 52, 647-660.
- Sprecher, S.(2002). Sexual satisfaction in premarital relationship: Associations with satisfaction, love, commitment, and stability.*The Journal of Sex Research*, 39(3),190-196.
- Seligman, M.E.P., Schulman, P., & Tryon, A. (2007). Group prevention of depression and anxiety symptoms. *Behavior Research & Therapy*, 45(6), 1111-1126.
- Young, J., Klosko, J., & Weishaar, M.E. (2003). *Schema therapy: A practitioner's guide*. New York: The Guilford Press.
- Wang. L. & D. Russel Crane (2010), The relationship between marital satisfaction, marital stability, nuclear family triangulation, and childhood depression, *The American Journal of family Therapy* 337-347.